

From: ['Huib de Vriend'](#)
Sent: Friday, October 22, 2010 2:04 PM
To: info@nanotechvrij.nl
Subject: NanoCode project

Geachte mevrouw Bos,

In antwoord op ons verzoek tot deelname aan een kort interview over het Nanocode project meldde u niet aan een interview mee te willen werken. U verwees ons door naar een verklaring op de website van Gentechvrije en Nanotechvrije burgers. Wij respecteren uw weigering, en zullen de motivatie daarvoor in ons verslag aan de opdrachtgever meenemen. Om dat goed te kunnen doen, zou uw antwoord op enkele vragen ons enorm helpen. U heeft aangegeven ook dergelijke vragen schriftelijk te willen afhandelen, dus sturen we ze u via email.

1. In de verklaring op de website van Gentechvrije en Nanotechvrije burgers wordt gesteld dat de voorstellen geen adequate besprekingen en onderzoeken van de impact van nanotech op het milieu laten zien, noch op de menselijke gezondheid, noch op enig andere sociaal economisch en ethisch vlak. Betekent dit dat uw organisatie van mening is dat het onderzoeken van deze aspecten in ieder onderzoeksproject op het gebied van nanotechnologie en nanowetenschappen verplicht moet worden gesteld?
2. In de verklaring wordt ook genoemd dat de Nederlandse overheid zich weinig gelegen laat liggen aan de inbreng van burgers (en consumenten en boeren van EKO producten). We begrijpen hieruit dat er bij uw organisatie op dit moment onvoldoende vertrouwen is in de overheid als het gaat om maatschappelijke sturing van het onderzoek. Als dat juist is, wat zou er volgens uw organisatie dan moeten veranderen om daar wél voldoende vertrouwen in te hebben?

Met vriendelijke groet, mede namens Piet Schenkelaars

Huib de Vriend
LIS Consult
Hogesteeg 9
3972 JS Driebergen
Tel. (+31) (0) 343 51 47 61
Mob. (+31) (0)6 23 86 80 17
Fax: (+31) (0)84 22 99 787
www.lisconsult.nl
www.oogstuihetlab.nl

Nanotechvrije Burgers

Hierop hebben de Gentechvrije en Nanotechvrije Burgers (The European GMO-free Citizens en European nano-free Citizens) als volgt gereageerd:

Geachte heer de Vriend, LIS Consult.
U noopt mij een 2^e verklaring af te geven in reactie op uw verzoek per e-mail van 22 oktober 2010.

VERKLARING 2 onder nadrukkelijke verwijzing naar Verklaring 1, zie onder.

Of ieder onderzoeksproject binnen de nanowetenschappen vooraf verplicht moet worden gesteld is niet aan mij, als woordvoester van de Gentechvrije - en Nanotechvrije Burgers (The European GMO-free Citizens en European nano-free Citizens) om dat te beoordelen en is bovendien binnen dit kader niet relevant.

In dit verband verwijs ik u naar de 3e internationale sessie van de Codex Alimentarius Commission, welke is gehouden, o.l.v. het ministerie van **Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)**, in het 'World Trade Center' in Rotterdam op 23 en 27 maart 2009. In bijgaand *pdf* bestand stuur ik u de omslag van de strategische tijdsplanning hiertoe, waaruit blijkt dat dit in 2013 zijn beslag moet krijgen.

Informatie, verkregen door 'internet', leert ons dat juist voor nanowetenschappen, zo ook voor de introductie van genetische manipulatie en cisgenesetechnologie hier nieuwe wetten in de maak zijn. Het antwoord op uw vraag zal u dan ook moeten zoeken in de op handen zijnde Codex Alimentarius.

Dit geldt ook voor de ophanden zijnde *tetras politica* een vierde macht. Prof. dr. Herman Philipse maakt in zijn essay '**Een Tetras Politica**' van 5 maart 2009 voor het eerst op academisch niveau, vanuit een historisch perspectief, hier gewag van. Hij zal waarschijnlijk de zelfde opdrachtgever hebben als dat u hebt. Echter, niemand van de directe belanghebbenden, t.w. de bevolking, zijn over deze ontwikkelingen geraadpleegd noch tot op heden geïnformeerd en kennen bovendien uw opdrachtgever niet. Dit is merkwaardig omdat de staat er zou moeten zijn voor het volk en het volk niet voor de staat, zoals dat nu het geval is.

Uw retorische vraag wat er moet gebeuren om vertrouwen te krijgen lijkt mij hiermee dan ook voldoende te zijn beantwoord.

Miep Bos, woordvoester van de Gentechvrije - en Nanotechvrije Burgers (The European GMO-free Citizens en European nano-free Citizens)

www.gentechvrij.nl
www.nanotechvrij.nl
[info\(a\)gentechvrij.nl](mailto:info(a)gentechvrij.nl)
[info\(a\)nanotechvrij.nl](mailto:info(a)nanotechvrij.nl)

English translation below.

Piet Schenkelaars van Schenkelaars Biotechnology Consultancy, heeft op 13 oktober 2010, het volgende geschreven;

Geachte mevrouw Bos,

In het kader van het NanoCode project verzoeken wij uw medewerking voor een kort, telefonisch interview over de aanbevelingen van de Europese Commissie voor een vrijwillige gedragscode voor verantwoord onderzoek in de nanowetenschappen en nanotechnologie.

Als aanhangsels treft u aan:

Een verzoek voor een interview met een korte toelichting van het NanoCode project.

1. Een vragenlijst voor het interview.
2. Een lijst van maatschappelijke organisaties die door ons voor een interview worden benaderd.
3. Een Nederlandstalige versie van de aanbevelingen van de Europese Commissie voor een gedragscode.

In de week van 18 tot 22 oktober zullen we u benaderen met de vraag of u bereid bent om te worden geïnterviewd.

Mede namens Huib de Vriend van LIS Consult (www.lisconsult.nl),

Met vriendelijke groet,

Piet Schenkelaars

[Schenkelaars Biotechnology Consultancy](#)

[ir. J.P.M. Schenkelaars](#)

Nanotechvrije Burgers

Hierop hebben de Gentechvrije en Nanotechvrije Burgers (The European GMO-free Citizens en European nano-free Citizens) als volgt gereageerd:

Verklaring

Laten wij heel duidelijk zijn, de Gentechvrije en Nanotechvrije Burgers (The European GMO-free Citizens en European nano-free Citizens) weigeren om met deze discussie mee te doen. De voorstellen laten geen adequate besprekingen en onderzoeken van de impact van nanotech op het milieu zien, noch op de

menselijke gezondheid, noch op enig andere sociaal economisch en ethisch vlak.

Bovendien is het moeilijk voorstelbaar dat gidsland Nederland een aanbeveling kan doen aan de Europese Commissie voor een gedragscode. In 2001 werd het zogeheten kostenverslindende debat *Eten & Genen* gevoerd. **Alles wat burgers te melden hadden, is genegeerd.** Wel is begin 2002 de vrijheid van het verenigen met het daaraan inherent recht op vergaderen bij de controleorganisatie SKAL, van het privaatkeurmerk EKO, afgeschaft. Dit door de Raad van Advies per 1 januari 2002 geruisloos op te heffen. Pas **vijf jaar later**, op 14 juni 2007, is dit door minister Verburg schriftelijk bevestigd. Hiermee is het 'aspect' van politiek gezag de burgers, consumenten en boeren van EKO producten ontnomen. Het gevolg is dat de criteria van het privaat keurmerk EKO nu in handen zijn van **de grootaandeelhouders van** de multinationals. Omdat het hier om een privaatkeurmerk ging, staat dit, analoog aan de privaatgelden van de pensioenfondsen, gelijk aan onderwerping van burgers.

Omdat in 2005, **eveneens** geruisloos, het procesrecht van *eenieder* de zogeheten *actio popularis* is afgeschaft heeft menig burger **en hebben burgergroepen**, zoals abstracte jurisprudentie van de Raad van State zaaknummer 201001002/1/M1 van 15 september 2010 aantoonde, geen toegang meer tot het recht om hier bezwaar tegen te maken. Dit alles is in strijd met de principes van de Grondrechten uit 1848, niet verwarren met de Grondwet, die tijdens de GMO free Europe conferentie op 16 september 2010 in Brussel ter discussie zijn gesteld.

Alle info:

**Miep Bos, woordvoester van de Gentechnvrije - en Nanotechnvrije
Burgers (The European GMO-free Citizens en European nano-free
Citizens)**

www.gentechnvrij.nl

www.nanotechnvrij.nl

[info\(a\)gentechnvrij.nl](mailto:info(a)gentechnvrij.nl)

[info\(a\)nanotechnvrij.nl](mailto:info(a)nanotechnvrij.nl)

ir. J.P.M. Schenkelaars of Schenkelaars Biotechnology Consultancy, has written following on the 13th of October 2010: (in short).

Dear Mrs. Bos,

We request you to take part in a short, interview by phone about recommendations of the EC for a voluntarily code of behaviour for responsible studies regarding the nanosciences and nanotechnology on behalf of the NanoCode project.

Also on behalf of Mr. Huib de Vriend of LIS Consult (www.lisconsult.nl),

Kind regards,

Piet Schenkelaars

[Schenkelaars Biotechnology Consultancy](#)

[ir. J.P.M. Schenkelaars](#)

The European nano-free Citizens.

**Our reaction is:
Statement**

Let us be very clear, The European GMO-free and nano-free Citizens refuse even to enter into this discussion.

The proposals fail to deliver adequate assessments of the impact of nanotech on the environment, on human health, or on other socio-economic and ethical needs.

Furthermore it is hard to image that guide land the Netherlands can do recommendations to the EC for a voluntarily code of behavior.

In 2001 the so called Dutch Eten & Genen (Food & Genes) debate was held. All things that the citizens had brought forward are neglected.

At the beginning of 2002 the freedom to unite inherent to the right to hold a meeting at the organization, that inspects organic products the SKAL, of the private hallmark EKO, was discharged.

This was done by silently abolishing the Board of Advise on January the 1st 2002. Only 5 years later, former Minister of Agriculture Mrs. Gerda Verburg has confirmed this in writing.

By this the "aspect" of political authority of citizens, consumers and farmers of EKO-products is deprived. The result is, that the conditions of the private hallmark EKO are now in the hands of the large shareholders of the multinationals. Because it is all about a private hallmark, it is similar to the private money of the pension funds and is identical to oppression of citizens.

Because in 2005, also silently, the procedural law of every man the so-called *actio popularis* is discharged, many citizens and many citizen groups have, as the abstract jurisprudence of the Council of

State case number 201001002/1/M1 of the 15th of September 2010 shows, no access any more to the right to object to this. All this is in violation of the principles of the fundamental rights from 1848, not to be confused with the Constitution, which have been discussed during the GMO free Europe conference on the 16th of September 2010 in Brussels.

All information;

Miep Bos, spokeswoman of The European GMO-free Citizens en European nano-free Citizens.

www.gentechvrij.nl
www.nanotechvrij.nl
[info\(a\)gentechvrij.nl](mailto:info(a)gentechvrij.nl)
[info\(a\)nanotechvrij.nl](mailto:info(a)nanotechvrij.nl)